

Sygn. akt II KZ 33/13

POSTANOWIENIE

Dnia 22 sierpnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 22 sierpnia 2013 r.,

w sprawie **M. P.**

zażalenia skazanej na zarządzenie Przewodniczącego Sekcji zażaleniowo -
wnioskowej Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 17 lipca 2013 r., o odmowie przyjęcia wniosku skazanej o wznowienie
postępowania,

na podstawie art. 437 § 1 kpk

p o s t a n o w i ł :

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 8 listopada 2011 r., w sprawie IV K .../11, M. P. została skazana za przestępstwa z art. 202 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., z art. 212 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i z art. 216 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., na łączną karę 2 lat pozbawienia wolności. Po rozpoznaniu apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego oraz obrońców oskarżonej, Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 13 czerwca 2012 r., sygn. akt IX Ka .../12, zmienił ten wyrok przyjmując, że przypisane oskarżonej zachowania stanowią jeden czyn zabroniony wyczerpujący znamiona przestępstwa z art. 202 § 1 k.k. w zw. z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 212 § 2 k.k. w zw. z art. 216 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k. Na podstawie art. 190 § 1 k.k. w zw. z art.

11 § 3 k.k. wymierzył jej karę roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności, a w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 12 lutego 2013 roku, w sprawie II KK 320/12, oddalił kasację obrońcy skazanej od tego wyroku jako oczywiście bezzasadną.

Pismem z dnia 16 marca 2013 roku (data wpływu do Sądu Apelacyjnego 19 marca 2013 roku) skazana M. P. wystąpiła z osobistym wnioskiem o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Rejonowego w W. z dnia 8 listopada 2011 r., w sprawie IV K .../11, zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 13 czerwca 2012 r. Tego rodzaju wnioski skazana powielala jeszcze kilkakrotnie, składając kolejne pisma o wznowienie w/w postępowania w dniach 25 marca, 26 marca i 29 marca 2013 roku, (daty wpływu do Sądu, k. 3805 – 3808, 3843 – 3846, 3855 – 3862 i 3980 – 3987, tom 18 akt sprawy). Jednocześnie skazana w tych wnioskach wystąpiła o wyznaczenie jej obrońcy z urzędu do sporządzenia wniosku o wznowienie.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 20 czerwca 2013 roku nie uwzględnił tego wniosku skazanej i odmówił wyznaczenia obrońcy z urzędu.

Zarządzeniem z dnia 24 czerwca 2013 roku M. P. została wezwana w trybie art. 120 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 2 k.p.k. do usunięcia w terminie 7 dni braku formalnego poprzez sporządzenie i podpisanie wniosku o wznowienie postępowania przez adwokata albo radcę prawnego, pod rygorem pozostawienia wniosku o wznowienie postępowania bez dalszego biegu (k. 4090, tom 19).

To wezwanie zostało doręczone skazanej w trybie art. 132 § 2 k.p.k. w dniu 27 czerwca 2013 roku (k. 4205). Skazana nie usunęła jednak w zakreślonym terminie powyższego braku formalnego, lecz nadesłała kolejne pismo (data wpływu do Sądu 1 lipca 2013 r.), w którym ponownie wystąpiła o wyznaczenie jej obrońcy z urzędu.

W tej sytuacji, wobec nieusunięcia braku formalnego, zarządzeniem Przewodniczącego Sekcji zażaleniowo – wnioskowej II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego z dnia 17 lipca 2013 r., odmówiono na podstawie art. 120 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. i art. 545 § 1 k.p.k. przyjęcia wniosków skazanej o wznowienie w/w postępowania.

Odpis zarządzenia doręczono ojcu skazanej w dniu 22 lipca 2013 r. i w dniu 24 lipca 2013 r. M. P. złożyła zażalenie na to zarządzenie (k. 4215 – 4217).

Powołując się na swoją sytuację majątkową wniosła w zażaleniu o przyznanie jej adwokata z urzędu dla sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania. Nadto nadesłała do Sądu Najwyższego dwa pisma z informacją, iż przeciwko adwokat S. K. broniącej jej w postępowaniu karnym wszczęto postępowanie dyscyplinarne, co miałyby dodatkowo przemawiać za uwzględnieniem przedmiotowego zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie skazanej M. P. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 545 § 2 k.p.k. stwierdza jednoznacznie, że jeśli wniosek o wznowienie postępowania nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego. W doktrynie oraz orzecznictwie obowiązek ten określany jest powszechnie jako przymus adwokacki, chodzi bowiem o to, by przedmiotowy wniosek opracował podmiot fachowy. Użyte w tym przepisie sformułowanie „powinien” jest równoznaczne z bezwzględną koniecznością realizacji nakazu w nim zawartego. A zatem złożenie wniosku o wznowienie postępowania sporządzonego osobiście przez samego wnioskodawcę (skazanego, ukaranego), jest czynnością prawnie bezskuteczną. (zob. T. Grzegorzczak, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2008, s. 1153, postanowienia Sądu Najwyższego: z dn. 13 września 2012 r., III KZ 67/12, Lex Nr 1220908, z dn. 21 listopada 2012 r., IV KZ 65/12, Lex Nr 1228644, z dn. 30 września 1996 r., V KZ 47/96, OSNKW 1996, Nr 11 – 12, poz. 88).

A zatem w przedmiotowej sprawie skazana P. nie była uprawniona do sporządzenia osobiście wniosku o wznowienie postępowania. Brak formalny wniosku polegający na niesporządzeniu i jego niepodpisaniu przez adwokata mógł być usunięty przez skazaną tylko poprzez ustanowienie przez nią pełnomocnika w osobie adwokata lub radcy prawnego z wyboru, gdyż została prawidłowo do tego wezwana w trybie art. 120 § 1 k.p.k. Należy zauważyć, iż wezwanie do usunięcia braku formalnego z dnia 24 czerwca 2013 r. zawiera wyczerpujące pouczenie w tym zakresie wraz z konsekwencjami prawnymi nieusunięcia tego braku.

Rozpoznając niniejsze zażalenie Sąd Najwyższy nie mógł badać zasadności skazania za przypisane przestępstwo, czy też okoliczności faktycznych przedstawionych w zażaleniu, podobnie jak też istnienia przesłanek do wznowienia postępowania, gdyż stanowiłoby to obejście przepisów ustanawiających przymus adwokacki. Fakt, że przeciwko adwokat S. K. wszczęto dochodzenie dyscyplinarne, w chwili obecnej nie może wpływać na rozstrzygnięcie w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku skazanej o wznowienie postępowania.

Należy zauważyć, iż złożenie wniosku o wznowienie postępowania na korzyść skazanego nie jest ograniczone żadnym terminem, zatem skazana może to uczynić po zebraniu odpowiednich środków i zleceniu sporządzenia wniosku ustanowionemu przez siebie adwokatowi, o ile obrońca uzna, że powody do wznowienia rzeczywiście zachodzą.

Ponieważ jednak w przedmiotowej sprawie skazana mimo wezwania nie usunęła braku formalnego, wydanie zaskarżonego zarządzenia stało się konieczne.

Zarządzenie to jest w pełni zasadne i jako takie należało utrzymać w mocy.